

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki w 2019 r.

Wprowadzenie

Nowy Dwór Mazowiecki jest miastem położonym u zbiegu dwóch rzek Wisły i Narwi w województwie mazowieckim w Regionie Płockim (zgodnie z WPGO). Środkowa część miasta znajduje się w widłach rzek, a dwie dzielnice Modlin Twierdza i Modlin Stary usytuowane są na prawym brzegu Wisły i Narwi. Powierzchnia miasta wynosi ok. 1 152 ha. Zabudowa w mieście jest różnorodna są dzielnice o zabudowie jednorodzinnej (Modlin Stary, Nowodworzanka, Okunin), wielorodzinnej (Modlin Twierdza) lub mieszanej. Nowy Dwór Mazowiecki stale się rozbudowuje obecnie jest ponad 250 budynków wielorodzinnych i ponad 2100 domów jednorodzinnych.

Cel analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz. U. z 2018 poz. 1454 z późn. zm.) jednym z zadań własnych gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Cytowany przepis określa wymagany zakres analizy.

Opis prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi w 2019 r.

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi został wprowadzony od II półrocza 2013 r. i objęto nim wszystkie nieruchomości zamieszkałe. U właścicieli nieruchomości mieszanych czyli takich, w których znajduje się część mieszkalna i część usługowa system dotyczył tylko części mieszkalnej. Na części usługowej odbiór odpadów dokonywany był na podstawie oddzielnej umowy zawartej z uprawnionymi podmiotami. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych kontynuowali dotychczasową umowę.

Przepisy prawa miejscowego zostały wprowadzone przez Radę Miasta Nowy Dwór Mazowiecki w celu wdrożenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniższymi uchwałami, które obowiązywały w 2019 r.

1. UCHWAŁA NR XXXV/421/2017 RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM z dnia 05 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki.
2. Uchwała NR II/19/2018 RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty na terenie nieruchomości zamieszkałych (zastąpiła Uchwałę nr VII/80/15 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 20 czerwca 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki ww. opłaty na terenie nieruchomości.)

3. Uchwała nr XIV/144/15 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 15-12-2015 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
4. UCHWAŁA NR XXXV/422/2017 RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM z dnia 05 grudnia 2017 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
5. Uchwała nr XIV/143/15 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 15-12-2015 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki.

Ostateczny zarys zasad obowiązującego systemu gospodarki odpadami komunalnymi przedstawia się następująco:

1. Zakres świadczonych usług świadczonych za wnoszoną opłatę:
 - Nieruchomości zamieszkałe zostały wyposażone przez gminę w pojemniki. Przy blokach rozstawiono pojemnik na odpady zmieszane (1100 l), segregację (dzwony) i bioodpady (240l), zaś nieruchomości jednorodzinne wyposażono w pojemniki na odpady zmieszane (120 l) i worki na odpady segregowane i bioodpady. Gmina jest odpowiedzialna za utrzymanie ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
 - W domach jednorodzinnych wszystkie rodzaje odpadów muszą być wystawione przed posesję w dniu odbioru, a w nieruchomościach wielorodzinnych są odbierane z altanek lub miejsc wskazanych przez zarządcę. Odbiór odpadów odbywa się według ustalonych harmonogramów.
 - Gmina ustaliła segregację u źródła następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru i tektury, tworzyw sztucznych i metalu (w tym opakowań wielomateriałowych), szkła, odpadów bio i zielonych, popiołu, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych.
 - Ustalono Regulamin Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w którym określono, które odpady będą przyjmowane od mieszkańców wnoszących opłatę i na jakich zasadach. Punkt znajduje się na terenie Miejskiego Zakładu Oczyszczania. Wszyscy mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą własnym transportem dostarczyć tam bezpłatnie odpady problemowe: zużyte świetlówki i żarówki energooszczędne, zużyte opony, chemikalia, przeterminowane środki ochrony roślin, środki chemiczne do użytku domowego, zużyte baterie i akumulatory, oraz inne odpady niebezpieczne pochodzące z odpadów komunalnych. Od 01-08-2016 można w ograniczonej ilości oddać w PSZOK-u odpady komunalne pochodzące z remontów samodzielnych, a od kwietnia 2017 wprowadzono limit na przyjmowane odpady zielone. Ponadto we wszystkich aptekach na terenie miasta mieszkańcy mogą oddać przeterminowane leki, a w szkołach i przedszkolach znajdują się pojemniki na baterie, korki plastikowe i płyty CD.
 - Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych w zabudowie jednorodzinnej
 - odpady zmieszane (niesegregowane) jeden raz na dwa tygodnie,
 - odpady zbierane w sposób selektywny (papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło) dwa razy w miesiącu,

- odpady bio i zielone w drugą i ostatnią sobotę miesiąca.
 - Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej
 - odpady zmieszane (niesegregowane) i odpady bio nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu,
 - odpady zbierane w sposób selektywny (papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło) po wypełnieniu poszczególnych pojemników recyklingowych przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, nie rzadziej jednak niż 1 raz w tygodniu.
 - Częstotliwość odbioru odpadów mobilnie z terenu miasta:
 - odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - 2 razy w roku w domach jednorodzinnych, zaś w przypadku domów wielorodzinnych 2 razy do roku z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy ww. częstotliwość okaże się niewystarczająca wówczas odbiór ww. odpadów może odbywać się na zgłoszenie, jednak nie częściej niż raz w miesiącu (w każdym terminie mogą być oddane do PSZOK-u),
 - odpady popiołu – 2 raz w miesiącu od października do kwietnia (tylko domy jednorodzinne).
2. Właściciel nieruchomości składa pierwszą deklarację w ciągu 14 dni od dnia zamieszkania w nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć nową deklarację w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany z podaniem daty i przyczyny jej złożenia. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości należna jest za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.
 3. Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy została ustalona od ilości osób zamieszkałych. Opłata została zmieniona od 2019r - w przypadku gdy zadeklarowano, że odpady będą zbierane i oddawane w sposób selektywny stawka wynosi 13 zł od osoby/m-c a w przypadku gdy odpady nie będą zbierane i oddawane w sposób selektywny wynosi 20 zł od osoby/m-c.
 4. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy uiszczają bez wezwania na odrębny numer konta w terminie do 30 dnia każdego miesiąca (w lutym do 28 dni miesiąca).

Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Brak danych - zostaną uzupełnione po otrzymaniu sprawozdań podmiotów – termin składania sprawozdań został przesunięty do dnia 30-06-2020r.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
Kontynuowano spłatę zakupionego w formie leasingu samochodu typu hakowiec na potrzeby Miejskiego Zakładu Oczyszczania. Nowy sprzęt jest wykorzystywany do odbioru odpadów komunalnych, a także prac związanych z oczyszczaniem i odśnieżaniem miasta.
3. Koszty poniesione w związku z gospodarowaniem odpadami komunalnymi
 - za 2019 r. wyniosły 4 562 154,65 zł. – odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych

4. Wpływy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- za 2019 r. wyniosły 4 279 292,42 zł.

Należy zauważyć że mieszkańcy szczególnie domów jednorodzinnych wnoszą opłatę z różnym natężeniem i nie zawsze za jeden miesiąc. Podmioty prawne wnoszą opłaty tylko za miesiąc bieżący, są też bardziej zdyscyplinowane jeśli chodzi o terminowość wpłat.

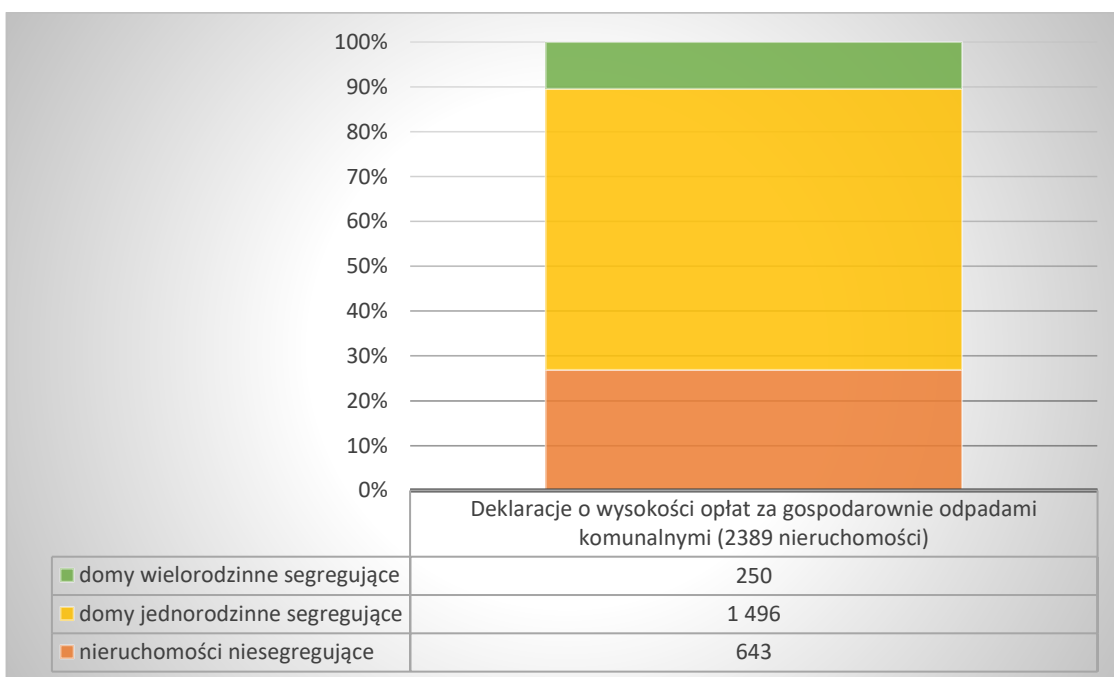
Kwota opłaty zarówno u osób prawnych jak i fizycznych, która jest oczekiwana zmienia się co miesiąc wraz z napływem deklaracji zmieniających.

5. Liczba mieszkańców.

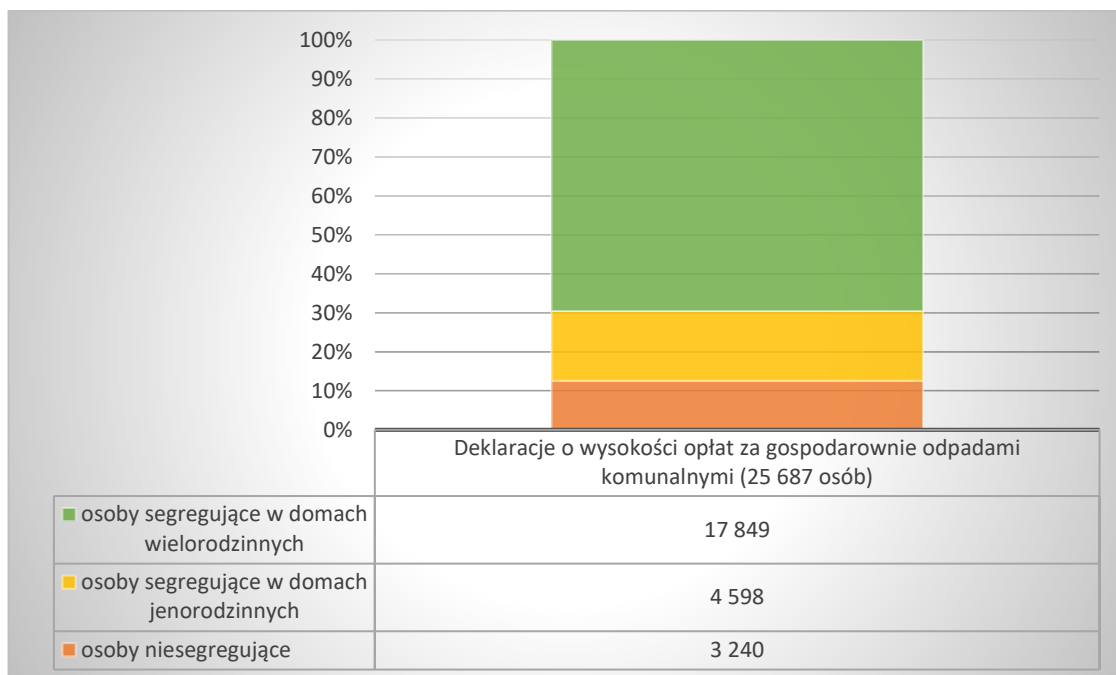
Na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki w 2019 r. wg danych z Ewidencji Ludności było zameldowanych 27 706 osób. Na koniec 2019 r. obowiązywało 2 389 deklaracji, na łączną liczbę 25 687 zamieszkałych osób.

W 2019 r. w związku z kontrolami nowo zameldowanych osób na posesjach wysłano łącznie do właścicieli nieruchomości domów jednorodzinnych i zarządzających/administratorów domów wielorodzinnych 190 wezwań do wyjaśnienia obecnego stanu osób zamieszkujących. W stosunku do 4 właścicieli nieruchomości domów jednorodzinnych wszczęto postępowanie z urzędu w celu ustalenia opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych, 2 postępowania umorzono po złożeniu przez właścicieli stosownych dokumentów, 2 postępowania zakończono wydaniem stosownej decyzji zmieniającej wysokość opłaty.

Poniższy wykres przedstawia deklaracje w 2019 r. z podziałem na zgłoszony w nich sposób przekazywania odpadów pod względem zabudowy.

Poniższy wykres przedstawia ilość osób zgłoszonych w deklaracjach w 2019 r. z podziałem na sposób przekazywania odpadów.

W miesiącu wrześniu 2019 r. dokonano kontroli nieruchomości na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki nie zgłoszonych lub zgłoszonych jako niezamieszkałe. Przeprowadzono kontrolę w 144 nieruchomościach. Podczas czynności ustalono, że 128 budynków jest jeszcze w trakcie budowy lub obecnie nie są zamieszkałe (do ponownej kontroli). Wysłano 16 wezwań do złożenia deklaracji do osób których nieruchomości uznano za zamieszkałe. W wyniku tych czynności 10 właścicieli budynków złożyło deklaracje. W 4 przypadkach złożono oświadczenie informujące, że nieruchomość nie jest obecnie zamieszkała. Do 2 właścicieli nieruchomości wysłano powtórne wezwanie do złożenia deklaracji o opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych.

6. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy.

Brak danych - zostaną uzupełnione po otrzymaniu sprawozdań podmiotów – termin składania sprawozdań został przesunięty do dnia 30-06-2020r.

7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy w 2019 r.

Brak danych - zostaną uzupełnione po otrzymaniu sprawozdań podmiotów – termin składania sprawozdań został przesunięty do dnia 30-06-2020r.

Proces weryfikacji sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu gminy nie został jeszcze rozpoczęty w związku z czym brak części danych. Analiz zostanie uzupełniona o te dane po sporządzeniu „Rocznego sprawozdania sporządzanego przez burmistrza miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi”, czyli po 31-08-2020 r.

Wnioski

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, który spowodował przejście władzy przez gminę nad odbiorem odpadów komunalnych z terenu miasta wprowadzono po raz pierwszy w drugiej połowie 2013 r. System gospodarowania odpadami komunalnymi jest modyfikowany zgodnie ze zmianami prawnymi wprowadzanymi w życie. Harmonogramy odbioru poszczególnych frakcji odpadów były kontynuowane, a mieszkańcy przyzwyczaili się już do ustalonego rytmu. Operator odbierał odpady zgodnie z wyznaczonymi terminami, a mieszkańcy wystawiali odpady w odpowiednich dniach co zapewniło płynności w odbiorze odpadów komunalnych.

Wnoszenie opłat przez mieszkańców jest dość płynne. Bardzo zmobilizowane są jednostki prawne (SLM Dążnośc, ZBK, Wspólnoty Mieszkaniowe), które nie spóźniają się z wpłatami. Podmioty fizyczne nadal wymagają kontroli pod względem terminowości i częstotliwości wpłat. W przypadkach zalegania z wnoszeniem opłaty do mieszkańców są wysyłane wezwania.

Odebrane zmieszane odpady komunalne i zielone oraz pozostałości z sortowania zgodne z obowiązującymi przepisami trafiły do najbliższego Instalacji w regionie zachodnim.

Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) przyjmując zmieszane odpady komunalne poddają je segregacji, dzięki tym zabiegom nawet z tych odpadów można uzyskać nie małe ilości surowców. Należy jednak zwrócić uwagę, że surowiec wtórny uzyskany u źródła ma najlepszą jakość i nie można go porównać z tym wysegregowanym w RIPOK-u.

Segregacja odpadów u źródła jest coraz lepsza. Więcej mieszkańców domów wielorodzinnych decyduje się na wprowadzenie segregacji na swojej nieruchomości co przyczynia się do zmniejszenia ilości odbioru odpadów zmieszanych. Umożliwienie odbioru odpadów wielkogabarytowych, gruzu budowlanego, przeterminowanych leków daje widoczne efekty. Społeczna edukacja ekologiczna w ogólnopolskich mediach niewątpliwie wpływa pozytywnie na świadomości ekologiczną Polaków, a tym samym również na mieszkańców naszego miasta.

Odbiór odpadów biodegradowalnych w każdą drugą i ostatnią sobotę miesiąca przez cały rok przyczyni się od podniesienia poziomów odzysku nałożonych na gminy i jest niezbędny. Uruchomiony oddzielny odbiór popiołu od września do kwietnia z dzielnic, gdzie jest go najwięcej tzn. Modlin Górka i Nowodworzanka, a w pozostałej części miasta po telefonicznym zgłoszeniu cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Coraz więcej osób zgłasza się do odbioru popiołu w cyklu stałym lub jednorazowym. Oznacza to, że wzrasta świadomość społeczna, możliwości i chęci segregacji tego typu odpadu.

Odbiór odpadów wielkogabarytowych dwa razy do roku sprawdził się w domach jednorodzinnych, jednak w zabudowie wielorodzinnej odbywa się w zależności od potrzeb.

Gminne mobilne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego organizowane dwa razy w roku, oraz możliwość dostarczenia tego typu odpadów przez mieszkańców własnym transportem do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych powoduje, że więcej tego typu odpadów trafia do odzysku.

Pojemniki na zużyte leki w aptekach i na zużyte baterie w szkołach i przedszkolach przyczyniają się do zmniejszenia substancji niebezpiecznych w strumieniu odpadów zmieszanych. Obserwuje się stałe zainteresowanie mieszkańców możliwością oddania odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków.

Należy podkreślić, że mieszkańcy zawsze mogą oddać wszelkie odpady problemowe w dogodnym dla siebie momencie przywożąc je własnym transportem do Punktu

Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się na terenie Miejskiego Zakładu Oczyszczania przy ul. Przytorowej 7.

Miasto Nowy Dwór Mazowiecki prowadzi akcje informacyjno-edukacyjną poprzez zamieszczanie informacji dotyczących systemu gospodarki odpadami komunalnymi na stronie elektronicznej miasta www.nowydwormaz.pl w zakładce Strefa Mieszkańca – System Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w Faktach Nowodworskich i na stronie BIP.

Wszelkie zmiany dotyczące systemu tzn. harmonogramy odbioru odpadów i sposób ich segregacji, akty prawa miejscowego, analizy systemu, poziomy osiągnięte przez gminę itp. są na bieżąco publikowane na ww. nośnikach przekazu. Mieszkańcy o mobilnej zbiórce odpadów wielkogabarytowych i elektroodpadów są dodatkowo informowani w aktualnościach na stronie miasta i poprzez wywieszenie plakatów na słupach informacyjnych.

Program prelekcji pod nazwą: „WARSZTATY EDUKACYJNE DOTYCZĄCE SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW” , który odbył się w maju 2019 umożliwił udział w zajęciach wszystkich uczniów pierwszych klas nowodworskich szkół podstawowych czyli ok 400 uczestników. Prelekcję wpisują się również w akcję gminy „Przyjazny Nowy Dwór Mazowiecki”. Na warsztaty zostały zaproszone dzieci z placówek edukacyjnych z terenu Gminy Nowy Dwór Mazowiecki. Zajęcia mają na celu upowszechnianie wiedzy na temat segregacji surowców (odpadów) u źródła zgodnie z przejętym przez gminę podziałem na odpowiednie frakcje. Program spotkał się z ciepłym przejęciem uczestników i spełnił swoją funkcję upowszechniania wiedzy ekologicznej wśród dzieci szkolnych.

Kontrole nieruchomości na terenie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki nie zgłoszonych lub zgłoszonych jako niezamieszkałe powinny być kontynuowane, gdyż pomagają w uszczelnieniu systemu i już samo pouczenie często wpływa na dopełnienie obowiązków złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych przez ociągających się nowych właścicieli nieruchomości. Jednocześnie pozwolą one na wyeliminowanie osób wynajmujących nieruchomości, a nie zgłaszających odbioru odpadów.

Kontrola nowo zameldowanych osób na posesjach ma wpłynąć na postawę mieszkańców, którzy chętnie zmniejszają ilość osób, gdy przestają zamieszkiwać w nieruchomości, zaś opieszale zgłaszają zmianę gdy wprowadzają się nowe osoby dorosłe lub gdy rodzą się dzieci – uznając, że noworodek nie generuje odpadów. Przedmiotowa kontrola dowiodła dobrą wolę i chęć współpracy podmiotów administrujących (Spółdzielnia, ZBK, Zarządy Wspólnot, Administratorzy) zasobami domów wielorodzinnych. Podmioty te starają się jak najskuteczniej zweryfikować dane dot. nowych meldunków, jednak nie zawsze są w stanie wyegzekwować reakcję lokatorów.

Wezwania do złożenia deklaracji, wezwania do wyjaśnienia stanu osób zamieszkałych w przypadku dokonania nowych zameldowań w nieruchomościach i postępowania w sprawie określenia wysokości opłat oraz wezwania do wniesienia brakujących wpłat przyczyniają się do pogłębienia świadomości mieszkańców, że wszyscy muszą uczestniczyć w wprowadzonym systemie gospodarki odpadami komunalnymi.